

Homenatges a Jordi Carbonell i de Ballester amb motiu del vuitantè aniversari. —

El dia 23 d'abril de 2004, vuitantè aniversari de Jordi Carbonell i Ballester, membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, la Fundació Josep Irla va organitzar-li un sopar d'homenatge, en la seva condició de president d'Esquerra Republicana de Catalunya. L'àgapè tingué lloc a l'edifici de les Reials Drassanes de Barcelona.

El caràcter obert de l'acte féu que s'hi congreguessin companys de partit i simpatitzants, intel·lectuals i col·legues del món acadèmic, treballadors i treballadores de l'IEC, amics i familiars, i també ciutadans que volgueren homenatjar qui ha estat un referent cívic per a molts catalans —amb el benentès que les condicions dels assistents no s'exclouen entre elles. Hi assistiren persones vingudes d'arreu del territori de llengua catalana, de la Franja a les Illes i l'Alguer, de la Catalunya Nord a València.

Fou projectat un vídeo en el qual es recollien i s'exemplificaven les diverses facetes que han configurat la vida de Jordi Carbonell i n'han afaïçonat el personatge: el jove universitari, a qui la guerra privà del que hauria estat la formació universitària normalment prevista poc abans. El col·laborador de l'IEC i membre numerari de la casa més tard, adjunt del secretari general Ramon Aramon i Serra, secretari de la Secció Filològica i director de l'Oficina d'Onomàstica. El director de la Gran Enciclopèdia Catalana. El lector català de Liverpool, professor dels quasi clandestins Estudis Universitaris Catalans, professor de la nova Universitat

Autònoma de Barcelona —activitat efímera, estroncada per voluntat de jerarques franquistes identificats—, i catedràtic de la Universitat de Càller, Sardenya. L'estudiós de la llengua i la literatura catalanes, la història social de la llengua —sempre de cap a cap del territori: Menorca, Roís de Corella, la cultura catalana a Sardenya—, la tradició gramatogràfica i lexicogràfica catalana. El catalanista convençut, l'activista cultural i polític, el membre de l'Assemblea de Catalunya, el referent cívic, el militant polític i, en fi, el president d'ERC.

La ressenya dels discursos pronunciats excediria aquesta crònica. Mencionem el nom dels oradors Josep Massot, Ernest Benach i Josep Lluís Carod-Rovira, i, és clar, la resposta de l'homenatjat.

Pocs dies abans, el dia 16 d'abril, reunida en sessió ordinària, la Secció Filològica de l'IEC havia tributat un familiar, senzill i cordial homenatge a Jordi Carbonell, amb parlaments d'Antoni M. Badia i Margarit, Francesc Vallverdú, Josep Moran, Carles Miralles i també el president de la SCLL, August Bover —i amb la lectura d'escrits tramesos per Josep Vallverdú i Germà Colon. Homes de lletres com són, citaren i recitaren versos clàssics i moderns que hom pretenia fets a mida per a la ocasió, per descriure o celebrar la persona, l'obra, el tremp del col·lega —m'ho deixeu dir?— biològicament octogenari. Després de la seva intervenció, Joan Martí, president de la Secció, lliurà una placa de record a Carbonell, el qual expressà l'agraïment i recordà els seus antics lligams amb la institució des de temps difícils.

El previst dinar d'homenatge hagué d'ajornar-se, per causes justificades, fins al dia 11 de juny, en què la Secció Filològica es reuní també en sessió ordinària —acabada la qual, els seus membres s'aplegaren en un restaurant de la Rambla, prop de la seu de l'IEC. No fou un dinar qualsevol. La muller de Jordi Carbonell, Hortènsia Curell, l'acompanyava, i hi hagué intercanvi de bells records i de gratituds. Joan Martí pronuncià unes paraules en nom de la Secció a les quals correspongué Carbonell amb la bonhomia i l'afabilitat que són tan seves —a l'hora d'evocar bells records, però també quan aquests són punyents; a l'hora de manifestar gratitud, però també la força d'unes conviccions arrelades que mai no li han fet parar esment que les conseqüències de manifestar-les podien no ésser sempre agradoses. [J.A.A.]